



Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013

2013 dccc 1

RHAN 6

CYFFREDINOL

97 Gorchmynion a rheoliadau

- (1) Rhaid i bwer Gweinidogion Cymru i wneud gorchymyn neu reoliadau o dan y Ddeddf hon gael ei arfer drwy offeryn statudol.
- (2) Mae pŵer Gweinidogion Cymru i wneud gorchymyn neu reoliadau o dan y Ddeddf hon yn cynnwys pwer—
 - (a) i wneud darpariaeth wahanol ar gyfer achosion gwahanol neu ddsbarthau gwahanol ar achos, gwahanol ardaloedd neu ddibenion gwahanol;
 - (b) i wneud darpariaeth wahanol yn gyffredinol neu'n ddarostyngedig i esemptiadau neu eithriadau penodedig neu mewn perthynas ag achosion penodol neu ddsbarthau penodol ar achos yn unig;
 - (c) i wneud unrhyw ddarpariaethau cysylltiedig, atodol, canlyniadol, dros dro, trosiannol neu ddarpariaethau arbed ag y gwêl Gweinidogion Cymru yn dda.
- (3) Mae offeryn statudol sy'n cynnwys rheoliadau a gaiff eu gwneud o dan y Ddeddf hon neu orchymyn o dan adran 56(2) yn ddarostyngedig i'w ddiddymu'n unol â phenderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (4) Ni chaniateir i offeryn statudol sy'n cynnwys gorchymyn o dan baragraff 26(1) o Atodlen 2 gael ei wneud oni bai bod drafft o'r offeryn wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru, ac wedi ei gymeradwyo drwy benderfyniad ganddo.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1 A. 97 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 100\(4\)](#)
- I2 A. 97 mewn grym ar 26.4.2013 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2013/1000, ergl. 2\(c\)](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, RHAN 6 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

I3 A. 97 mewn grym ar 4.5.2013 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan O.S. 2013/1000, **ergl. 3(a)**

98 Dehongli'n gyffredinol a mynegai o ymadroddion sydd wedi eu diffinio

- (1) Mae darpariaethau'r Ddeddf hon a darpariaethau Ddeddf Addysg 1996 i'w darllen fel petai nhw i gyd wedi eu cynnwys yn Neddf Addysg 1996.
- (2) Ond pan roddir i ymadrodd at ddibenion unrhyw ddarpariaeth yn y Ddeddf hon ystyr sy'n wahanol i'r un a roddwyd iddo at ddibenion Deddf Addysg 1996, mae'r ystyr a roddir at ddibenion y ddarpariaeth honno i fod yn gymwys yn lle'r un a roddwyd at ddibenion Deddf Addysg 1996.
- (3) Yn y Ddeddf hon—
 - mae i “awdurdod esgobaethol priodol” yr un ystyr ag (“*appropriate diocesan authority*”) yn adran 142(1) o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998;
 - ystyr “awdurdod lleol” (“*local authority*”) (ac eithrio yn adran 54(2)(b)) yw cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol yng Nghymru;
 - mae “awdurdod ysgol” (“*school authority*”) wedi ei ddiffinio yn adran 32 at ddibenion Pennod 3 o Ran 2;
 - ystyr “y Cod” (“*the Code*”) ym Mhennod 2 o Ran 3 yw'r cod ar drefniadaeth ysgolion a ddyroddir o dan adran 38(1);
 - ystyr “corff crefyddol priodol” (“*appropriate religious body*”)—
 - (a) yn achos un o ysgolion yr Eglwys yng Nghymru neu un o ysgolion yr Eglwys Gatholig Rufeinig, neu ysgol arfaethedig o'r fath, yw'r awdurdod esgobaethol priodol, a
 - (b) yn achos ysgolion eraill neu ysgolion arfaethedig eraill, yw'r corff sy'n cynrychioli'r crefydd neu'r enwad crefyddol a ddatganwyd, neu y bwriedir iddo gael ei ddatgan, mewn perthynas â'r ysgol mewn gorchymyn o dan adran [F168A] o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998;
 - mae i “corff sefydledig” yr un ystyr â (“*foundation body*”) yn adran 21(4) (a) o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998;
 - mae “cyfnod gwrthwynebu” (“*objection period*”) wedi ei ddiffinio yn adran 49(2) at ddibenion Pennod 2 o Ran 3;
 - mae “cynigydd” (“*proposer*”) wedi ei ddiffinio yn adran 56 at ddibenion Pennod 2 o Ran 3;
 - mae “darpariaeth ranbarthol” (“*regional provision*”) wedi ei diffinio yn adran 64 at ddibenion Pennod 4 o Ran 3;
 - mae “darparu” (“*provide*”) wedi ei ddiffinio yn adran 90 at ddibenion adrannau 88 a 89;
 - mae “disgybl” (“*pupil*”) wedi ei ddiffinio yn adran 90 at ddibenion adrannau 88 a 89;
 - ystyr “llywodraethwr sefydledig” (“*foundation governor*”), mewn perthynas ag ysgol sefydledig neu ysgol wirfoddol, yw person a benodwyd yn llywodraethwr sefydledig yn unol â rheoliadau o dan adran 19 o Ddeddf Addysg 2002;
 - ystyr “newid rheoleiddiedig” (“*regulated alteration*”) ym Mhennod 2 o Ran 3 yw newid a ddisgrifir yn Atodlen 2;

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, RHAN 6 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

mae “pwerau i wneud cynigion i newid ei ysgol” (“*powers to make proposals to alter its school*”) wedi eu diffinio yn adran 83 at ddibenion Rhan 3;

mae “pwerau i wneud cynigion i sefydlu, newid neu derfynu ysgolion” (“*powers to make proposals to establish, alter or discontinue schools*”) wedi eu diffinio yn adran 83 at ddibenion Rhan 3;

ystyr “rhagnodedig” (“*prescribed*”) yw wedi ei ragnodi drwy reoliadau;

ystyr “rheoliadau” (“*regulations*”) yw rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru;

mae [F²“swyddogaethau addysg arbennig” (“*special education functions*”)] [F²“swyddogaethau anghenion dysgu ychwanegol” (“*additional learning needs functions*”)] wedi eu diffinio yn adran 64 at ddibenion Pennod 4 o Ran 3;

mae i “un o ysgolion yr Eglwys Gatholig Rufeinig” yr un ystyr â (“*Roman Catholic Church school*”) yn adran 142(1) o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998;

mae i “un o ysgolion yr Eglwys yng Nghymru” yr un ystyr â (“*Church in Wales school*”) yn adran 142(1) o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998;

ystyr “ysgol a gynhelir” (“*maintained school*”) yw ysgol yng Nghymru sy'n ysgol gymunedol, sefydledig neu wirfoddol, yn ysgol arbennig gymunedol neu'n ysgol feithrin a gynhelir;

mae “ysgol fach” (“*small school*”) wedi ei diffinio yn adran 56 at ddibenion Pennod 2 o Ran 3;

mae “ysgol gynradd” (“*primary school*”) wedi ei diffinio yn adran 90 at ddibenion adrannau 88 a 89.

- (4) Ar gyfer cyfeiriadau yn Rhan 3 at—
- terfynu ysgol a gynhelir, gweler adran 83;
 - categori ysgol, gweler adran 83.
- (5) Mae cyfeiriad yn y Ddeddf hon at ysgol â chymeriad crefyddol yn cyfeirio at ysgol sydd wedi ei dynodi'n un sydd â chymeriad o'r fath drwy orchymyn o dan adran [F³68A] o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998.

Diwygiadau Testunol

- F1** Gair yn a. 98(3) wedi ei amnewid (30.4.2021) gan Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (asc 4), a. 84(1), **Atod. 2 para. 69(a)** (ynghyd â arbedion a darpariaethau trosiannol yn O.S. 2022/111, rhlau. 1, 3)
- F2** Geiriau yn a. 98(3) wedi eu hamnewid (1.9.2021 at ddibenion penodedig, 1.1.2022 at ddibenion penodedig, 1.9.2022 at ddibenion penodedig) gan Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 (anaw 2), a. 100(3), **Atod. 1 para. 22(5)**; O.S. 2021/373, erglau. 3, 4, 6, 7 (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, ergl. 2); O.S. 2021/1243, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 4-23) (fel y'i diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, ergl. 2); O.S. 2021/1244, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 4-21) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, ergl. 3); O.S. 2021/1245, erglau. 3, 4 (ynghyd ag ergl. 1(4)); O.S. 2022/891, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 4-25); O.S. 2022/892, erglau. 2, 3 (ynghyd ag erglau. 4-18); O.S. 2022/893, ergl. 4; O.S. 2022/894, ergl. 3; O.S. 2022/895, erglau. 3, 4; O.S. 2022/896, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 1(7), 4-22); O.S. 2022/897, ergl. 3 (ynghyd ag erglau. 1(8), 4-21); O.S. 2022/898, erglau. 2, 3

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, RHAN 6 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- F3** Gair yn a. 98(5) wedi ei amnewid (30.4.2021) gan Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (asc 4), a. 84(1), **Atod. 2 para. 69(b)** (ynghyd â arbedion a darpariaethau trosiannol yn O.S. 2022/111, rhlau. 1, 3)

Gwybodaeth Cychwyn

- I4** A. 98 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(4)**
I5 A. 98 mewn grym ar 26.4.2013 at ddibenion penodedig gan O.S. 2013/1000, **ergl. 2(d)**
I6 A. 98 mewn grym ar 4.5.2013 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan O.S. 2013/1000, **ergl. 3(b)**

99 Mân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol

Mae Atodlen 5 yn cynnwys mân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol.

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** A. 99 mewn grym ar 4.5.2013 at ddibenion penodedig, gweler **a. 100(3)**
I8 A. 99 mewn grym ar 1.10.2013 at ddibenion penodedig gan O.S. 2013/1800, **ergl. 3(i)**
I9 A. 99 mewn grym ar 20.2.2014 gan O.S. 2014/178, **ergl. 2(d)** (ynghyd ag **ergl. 3**)

100 Cychwyn

- (1) Daw'r darpariaethau canlynol i rym y diwrnod ar ôl y diwrnod y caiff y Ddeddf hon Gydsyniad Brenhinol—
adran 1;
yr adran hon;
adran 101.
- (2) Daw'r darpariaethau canlynol i rym ar 1 Ebrill 2013 —
adrannau 88 i 90;
adrannau 92 a 93.
- (3) Daw'r darpariaethau canlynol i rym ar ddiwedd y cyfnod o ddeufis gan ddechrau ar y diwrnod y caiff y Ddeddf hon Gydsyniad Brenhinol—
Pennod 3 o Ran 2;
adran 91;
adrannau 94 a 95;
paragraffau 31, 33, 34(1) a (3), 35 a 36 o Ran 3 o Atodlen 5 (ac adran 99 i'r graddau y mae'n ymwneud â'r paragraffau hynny).
- (4) Daw gweddill y darpariaethau yn y Ddeddf hon i rym ar ddyddiad a bennir gan Weinidogion Cymru drwy orchymyn.

Gwybodaeth Cychwyn

- I10** A. 100 mewn grym ar 5.3.2013, gweler **a. 100(1)**

101 Enw byr y Ddeddf hon a'i chynnwys yn un o'r Deddfau Addysg

- (1) Enw byr y Ddeddf hon yw Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, RHAN 6 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

(2) Mae'r Ddeddf hon i'w chynnwys yn y rhestr o Ddeddfau Addysg a nodir yn adran 578 o Ddeddf Addysg 1996.

Gwybodaeth Cychwyn

111 A. 101 mewn grym ar 5.3.2013, gweler **a. 100(1)**

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013, RHAN 6 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.

[View outstanding changes](#)

Changes and effects yet to be applied to the whole Act associated Parts and Chapters:

Whole provisions yet to be inserted into this Act (including any effects on those provisions):

- Pt. 3 Ch. 3A inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(7\)](#)
- s. 1(9A) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(2\)\(a\)](#)
- s. 38(2)(ca) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(3\)\(a\)](#)
- s. 38(5)(ca) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(3\)\(b\)](#)
- s. 39(1)(ca) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(4\)](#)
- Sch. 2 para. 19(2)(c)(i) word inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 29\(12\)\(b\)](#)